

Uredništvo: aprava Ljubljana, Kaplarjeva 4. Telefoni 4001-4004. Mesna naročnina 12 U. za in- somatve 10 U. — Del. rač. Ljub. 1944. 16.654 za naročnino iz 10.294. za inmatve, vključno s postopitve in aglate in štalijske inomatve. OPI & A. Milano. Ekspedier v vsakdanja.

SLOVENE

JULIJ 1944

12

SREDA

In der Normandie Abwehrschlacht auf grossen Teilen der Front

Erfolglose Durchbruchversuche des Feindes in Italien — Besatzung von Wilna schlug alle Angriffe der Bolschewisten blutig zurück — Heftige Kämpfe südlich Dünaburg

Aus dem Führerhauptquartier, 11. Juli. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In der Normandie ist nunmehr auf grossen Teilen der Front des feindlichen Brückenkopfes die Abwehrschlacht im Gange. Unter stärkstem Einsatz von Artillerie, Panzern und Luftstreitkräften versuchen die Anglo-Amerikaner immer von neuem unsere Front aufzubrechen, um dann in die Tiefe des französischen Raumes stossen zu können. In beispielhafter Tapferkeit halten unsere Truppen dem feindlichen Ansturm stand. Die Verluste des Feindes sind sehr gross. Am 8. und 9. Juli wurden im Raum von Caen allein 102 feindliche Panzer abgeschossen.

Am gestrigen Tage trat der Feind östlich der Orne zum Angriff nach Osten an und wurde abgewiesen. Südlich Caen konnte der Gegner dicht hinter unserer vorderen Linie den Ort Maltot nehmen. Ein Gegenangriff unserer Panzergranadiere warf daraufhin die feindlichen Angriffstruppen wieder zurück. Westlich davon wurde um eine beherrschende Höhe erbittert gekämpft, die im Laufe des Tages mehrmals den Besitzer wechselte, bis sie am Abend endgültig in unserer Hand blieb. Bei Bretteville wurden mehrfach wiederholte feindliche Panzerangriffe zerschlagen. Beiderseits der Strasse Carentan-Periers griff der Feind in breiter Front an. Nach schweren Kämpfen wurde er dicht südwestlich unserer alten Stellungen abgedrängt. Auch im Raum von La Haye du Puits wurde erbittert gekämpft. Unsere Truppen behaupten dort überall ihre Stellungen.

Im französischen Raum wurden gestern über 50 Terroristen im Kampf niedergemetzt.

Die »V 1« belegt den Raum von London weiterhin mit schwerem Vergeltungsfeuer.

In Italien setzte der Feind in den alten Schwerpunkt seine Durchbruchversuche fort. Trotz Einsatzes starker Panzerkräfte blieb ihm jedoch jeder grössere Erfolg versagt.

V Normandiji obrambna bitka na velikih delih bojišča

Brezuspešni probajni poskusi v Italiji — Posadka Vilne je krvavo zavrnila vse boljševiške napade — Ogorčeni boji južno od Dünaburga

Führerjev glavni stan, 11. julija. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

V Normandiji poteka sedaj obrambna bitka na velikih delih bojišča sovražnega predmostja. Z največjo uporabo topništva, oklepnikov in letalskih sil skušajo Angloamerikanci vedno znova raztrgati našo bojno črto, da bi lahko na to sunili globlje v francosko področje. Naše čete se z vzorno hrabrostjo upirajo sovražnemu napadu. Sovražne izgube so zelo velike. 8. in 9. julija sta bila zgolj na področju Caena uničena 102 sovražna oklepnika.

Včeraj je pričel sovražnik vzhodno od Orne z napadom proti vzhodu ter je bil odbit. Južno od Caena se je posrečilo nasprotniku zavzeti kraj Maltot, ki leži tik za našimi prednjimi črtami. Naši oklepniški grenadirji so nato s protinapadom zopet vrgli sovražne napadalne skupine nazaj. Začetno od tod smo se ogorčeno borili za neko obvladujočo višino, ki je v teku dneva večkrat menjala gospodarja, dokler ni zvečer dokončno ostala v naših rokah. Pri Bretteville so bili razbiti večkrat ponovljeni sovražni oklepniški napadi. Na obeh straneh ceste Carentan-Periers je napadel sovražnik na široki črti. Po težkih bojih je bil ustavljen tik jugozahodno od naših starih postojank. Tudi na področju La Haye du Puits so bili ogorčeni boji. Naše čete so tam povsod obdržale svoje postojanke.

Na francoskem področju je bilo včeraj v boju uničenih preko 50 teroristov.

S težkim masčevalnim ognjem »V 1« nadalje obstreljujemo področje Londona.

V Italiji je nadaljeval sovražnik na starih žariščih svoje probojne poskuse. Kljub uporabi močnih oklepniških sil ni dosegel nobenega večjega uspeha.

Na področju Kovlja so odbile čete vojske in orožja SS v štiridnevni trdi obrambni boji naval 10 sovjetskih strelskih divizij, enega oklepniškega zbora in dveh oklepniških brigad ter zadale pri tem nasprotniku visoke izgube na ljudeh in gradivu.

V teh bojih je bilo s sodelovanjem orožja vseh vrst na bojišču in v zaledju uničenih 295 sovražnih oklepnikov. Z vzorno vzdržnostjo so se odlikovale rensko-moselandska 342. pehotna divizija pod vodstvom generalnega majorja Michela, rensko-westfalska 26. pehotna divizija pod vodstvom polkovnika Brombergerja ter neka bojna skupina 5. SS oklepniške divizije »Wiking« pod vodstvom Obersturmbannführerja Mühlenkampa.

K obrambni bitki na področju Caena

Prebijalni poskusi v Italiji izjalovljeni — Ojačen nemški odpor na vzhodu

Berlin, 11. julija. Od sobote zjutraj se je v okolici Caena odprl pekel. Po izredno silovitih letalskih napadih se je v nedeljo še enkrat vsipal najtežji topniški ogenj, ki je s tisoči granat razdrobil zadnje ostanke mesta. Fosforni izstrelki so vsepovsod zažgali njegove razvaline. Desetine nadaljnjih baterij in ladijskega topništva so istočasno razdejale zaporne postojanke pri Carpiquetu in Bretteville ob Odonu ter na vzhodnem delu bojišča med Orno in Trearno. Nato so pričeli Britanci, ki so bili prejšnjega dne dosegli le malenkostni vdor ob gozdu S. Germaina, z napadom na široki črti. Že po prvih sto metrih so morali spoznati, da divjanje ogromnih množin materiala ni zlomilo odporne sile nemških vojakov. Pri vsakem koraku se je obrambni ogenj zgoščeval. Vsepovsod so stale dobro skrite strojne ter protitankovski topovi in oklepniki. Pred nekimi železnimi nasipom so padali Britanci v množicah. Toda preko zbitih prvih valov so se ob napadajočih oklepnikih pognale naprej nove naskakovalne skupine. Žive meje in vrtovi ob severnem delu mesta so oživel, divji ogenj pa je prisilil Britance ob tla. Zopet so pribučali bombniki in zopet so sledili napadi pehote in oklepnikov. Boj se je vedno bolj bližal razvalinam, dokler ni končno sovražnik, ki je dobival stalno ojačenja, vdrl s severa v mesto. Ista slika se je pokazala zahodno od Caena. Tudi tamkaj je nasprotnik le korak za korakom prodiral ob cesti Versen-Caen. V sredini in v južnem delu mesta so se nemške čete v soboto zvečer med gorečimi hišami branile v ogorčenih pouličnih bojih. Za nekaj sto metrov, ki jih je sovražnik pridobil od sobote, je moral plačati nič manj kot 130 oklepnikov. 103 je uničila SS oklepniška divizija »Hitlerjunga mladina«. Mnoge nadaljnje so uničile mine ali pa so postali žrtve sredstev za boj iz bližine. Način topniškega obstreljevanja je dokazal, da sovražnik ni nameraval zavzeti le Caena, temveč da bo skušal preprečiti tudi izgradišče obrambnih črt ob Orni. Spritko tega moramo računati z razširjenjem napadov tudi na vzhodu. Nemške čete so prehitelo sovražnika s tem, da so ponekod poplavile nižine ob Divesu. Pa tudi nasprotnik je spoznal, da se s svojimi dosedanjimi težkimi krvnimi žrtvami ni oprostil nadaljnjih velikih izgub. Zaradi tega dovaja stalno nove sile. Tako je v soboto v zaščiti umetne megle in številnih vojnih ladij pripeljal v Seinski zaliv mnogo prevoznih ladij in ladij za izkrcavanje oklepnikov. Zaradi novega poslabšanja vremena v nedeljo sicer še ni mogel pričeti z izkrcavanji, vendar nam priča pojava teh ladij, kak pomen pripisuje nasprotnik caenskemu odseku.

Na zapadnem krilu je sovražnik vzdrževal svoj pritisk. Silovite napade Severnoamerikancev, ki so stvorili med La Haye du Puitsom ter med Le Plessisom in Aireloom več težišč, so enako podpirali številni bombniki in pa silovit topniški ogenj. Vključ temu je nasprotnik le malenkostno napredoval. Ob obeh straneh La Haye du Puitsa so se v obrambnih bojih ter bojih na nož izjalovili nasprotni sunki. Južno od prekopa med Viro in Tauto so se poedini pri Graignesu, Fromondiu in Cavignyju doseženi vdori združili v enotno bojno črto. Od tu je sovražnik prodiral v smeri proti jugozapadu. Ob močvirjih severno od Tribhoua in na cestah, ki vodijo v La Besert in v Pont Herbert so nemške čete vzdržale pred težkimi sovražnikovimi napadi.

Podobno kot na invazijskem bojišču, so morali Britanci in Severnoamerikanci tudi v Italiji zelo drago plačati svoja malenkostna napredovanja. Ob obali Ligurskega morja so zapadno od Rossignana petkrat zamen napadi nemške postojanke. Le severno od kraja jim je po hudih bojih z menajajočo srečo uspel majhen vdor, ki so ga Nemci takoj zajeli. Severno od Montecatinijskega zavrti nek nadaljnji z oklepniki podprt sunek. Na bojišču proti vzhodu je vladalo vse do severno od Castelnuova živahno obojestransko izvidniško in naskakovalno delovanje. Vzhodno od Tibere so potisnili nemški grenadirji nasprotnika nazaj proti zapadu in jugu. Tudi v višini pri Carpiniju so Britance ponovno pregnali. Južno od Pietralunge, pri Marellici, Pieve, Boglianu ter pri Fillo-

tranu ob jadranski obali hudi boji trenutno še trajajo.

Sredi vzhodnega bojišča so se pokazale posledice v obeh prejšnjih dneh zapadno od Kovlja doseženega obrambnega uspeha. Tamkaj so v petek in soboto nemški grenadirji boljševike močno zdelali. V teh bojih so uničili 228 sovjetskih oklepnikov. Kako dobro je nemsko orožje, nam priča dejstvo, da so Nemci izgubili le 14 oklepnikov. Sovjeti so imeli najmanj 3000 mrtvih in večkrat toliko ranjenih. Spritko teh visokih izgub so napadali Sovjeti v nedeljo le še s slabšimi silami ter seveda znova prav tako brez vsakega uspeha kot dosedaj. Med Pripjetom in Bereziho je ležalo težišče bojev zahodno ob Baranovičev. V sredi in na severnem krilu glavnega bojišča je napadno delovanje sovražnika začasno nekoliko popustilo. Pri izravnavi nemške glavne črte severno od Pripjetskih močvirij so nemške čete izpraznile kraj Luninec. Ob železnici, ki vodi od tu v Baranoviče, so boljševiki zamen napadali. S področja pri Baranovičih proti zahodu pritiskajoče Sovjete so nemški vojaki prestregli ob zapornih postojankah južno, zahodno in severno od mesta. Nadalje proti severu so zajeli sovražni vdor pri Lidi. Na severnem delu vdrnega področja med Dvino in Pripjetom so si Sovjeti zelo prizadevali, da bi dobili Vilno. Mestna posadka pa je v neprestanih ogorčenih bojih odbila vse napade. Bolj proti severozapadu so nemške rezerve vrgle nazaj sovražnika, ki je skušal priti do ceste,

ki vodi v Vilkomir. Sovražnikov poskus, da bi železnico, ki pelje v Dvinsk, presekal pri Uteni, se je izjalovil zaradi nemškega sunka v bok boljševiških čet. Severozahodno od Polocka je sovražnik znova napadel z močnejšimi silami. Prebijalni poskusi pa niso imeli uspeha.

Nemško letalstvo je bombardiralo boljševiške oklepniške in pehotne kolone. Po dosedanjih vesteh so uničili borbene letalci 70 oklepnikov, 20 topov in okrog 300 avtomobilov. V letalskih bojih ter s protiletalskim topništvom so sestrotili Nemci 24 boljševiških letal. Operativni letalski oddelki so napadli znova važne železnice in prometna središča v sovražniškem zaledju. V Korostenu, Olevsku, Rovnu, Zmerinki, Lidi in Tarnopolu so nastale eksplozije ter veliki požari. Zaščitni nočni lovci so zbili nadaljnjih 14 sovjetskih letal.

Berlin, 10. julija. Pri bojih na področju jugozahodno od Caena je zavzelo neko britansko sanitetno vozilo sredi med nemške bojeve črte, ker njen vozač ni opazil, da so se njegove edine medenice že umaknile. Vozač je bil zelo začuden, ko je namesto lastnega obvezovališča zagledal nenadoma pred seboj nemško postojanko. Ko je bil nek nemški sanitetni častnik pregledal in preskrbel težko ranjene britanske vojake v vozilu, sta prešla tudi vozač in njegov spremljevalec nekaj okrepčila. Britanci so se lahko nato nemoteno vrnili nazaj v lastne črte.

Veleofenziva pri Caenu ni uspela

Berlin, 11. julija. Mednarodni poročevalski urad poroča:

Težki boji za predmostje pri Caenu so trajali včeraj od prvih nočnih ur. Britanci so svoje sile nadalje ojačevali, tako da skusa kakih 8 km dolgo nemško črto prebiti kar 12 divizij. V Caenu, čigar južni del je še nadalje trdno v nemških rokah, Britanci vkljub najtežjemu topniškemu ognju niso mogli napredovati. Zaradi tega so skušali, da bi ob desnem bregu Orne tik zapadno od Paventskega gozda po skrbni topniški pripravi razbili nemške zaporne postojanke. Pri tem so odnesli krvave glave ter so se morali vsilovitemu zasledovalnem ognju nemških oddelkov umakniti na svoje prvotne postojanke. Le jugozapadno od Caena jim je včeraj opoldne uspelo, da so prodrli preko potoka Odon ter da so z visokimi krvinimi žrtvami zasedli vasi Eterville in Maltot. Tu pa jih je doletel protisunk nemškega oklepniškega SS oddelka, ki je raztrgal desno krilo britanskega napadalnega klina ter spravljal Maltot spet v nemške roke. Pri tem so izgubili Britanci poleg številnih ujetnikov še velike količine orožja, med njimi 14 oklepnikov.

Britanski oklepniški sunek južno od ceste Caen — Caumont, ki se je razvijal s področja pri Tillyju, se je z izgubami zrušil. Izmed 13 napadajočih oklepnikov so protiolepniški lovci 9 bojnih voz zažgali, 4 pa so izločili iz boja napadalnici pionirji, ki so uporabili nova razstreliva.

Amerikanski velenapad med Viro in Tauto ter vzdolž ceste Carentan-Periers včeraj ni napredoval, čeprav je amerikansko vrhovno poveljstvo uporabilo znova pomembne količine materiala in streliva, da bi razbilo nemški odpor. Amerikanske čete so začasno vdrle v kraj Cavigny ob zapadnem bregu Vire, od koder pa so jih s protisunkom pregnale krajevne nemške rezerve. Tudi vas La Desert, ki leži zahodno, je spet v nemških rokah. Enako obvlada nemško orožje zamočvirjeno nižino ob Tauti med Le Mesnilom in St. Andréjem.

Dva kilometra jugovzhodno od La Haye du Puitsa je močnejšim ameriškanskim silam uspelo, da so vdrle v neko nemško višinsko postojanko. Nemci so jih včeraj popoldne s protisunkom vrgli nazaj. Pri tem je nemški grenadirjem uspelo, da so obkolili in uničili neko ameriškansko bojno skupino, 33 ujetnikov je padlo v nemške roke.

Številne resne posledice »V 1«

Bern, 10. julija. Kakor poroča »United Press« iz Londona, ni ostala izjava Churchilla »o letetih bombah« brez učinka na londonsko borzo. Močno so padli nekateri londonski tečaji, ker je treba računati, da se bodo zmanjšali dohodki gotovih družb, če se bodo nadaljevali v toliki meri napadi letetih bomb. Pri tem so padle predvsem delnice, delnice trgovskih hiš in delnice javnih služb.

Zeneva, 10. julija. Kakor poroča »Daily Mail«, so dosedanja evakuacijski ukrepi v Londonu povsem nezadostni. Kajti poleg otrok in mater z majhnimi otroki se hočejo rešiti iz Londona tudi številni drugi meščani, ki so ostali brez strehe. Za nje ni bilo doslej še nič preskrbljeno. Če vlada že noče načrtoma izprazniti Londona, pa naj vsaj dovoli zopet bivanje v obalnih področjih. S takšnim razširjanjem področja, ki je zmožno sprejeti evakuirance, bi se istočasno preprečilo škodljivo delovanje navijačev cen. Tudi za najbolj borna prebivališča zahtevajo ogromne cene. Razen tega zahtevajo nekateri hoteli tudi vplačilo za mesec naprej. Sramotno je to vojno zaslužkarstvo, toda temu so krivi ministri, ki niso pravočasno tega preprečili. Vse kaže, kot da je vlada popolnoma izgubila glavo. Predvsem je krivo trgovinsko, zdravstveno, notranje in prehranjevalno ministrstvo. Eno ministrstvo pa prelaga krivdo na drugo.

Zeneva, 11. julija. Da bi v londonskem

Cityju sploh še omogočili delo, so tamkaj po poročilu »Daily Maila«, v okviru velikih alarmov uvedli še poseben alarmni sistem. Na visokih stavbah so postavili ladijske jambre, na katerih dvignejo košaro, čim obstoja neposredna nevarnost. Potem imajo ljudje še dve minuti časa, da se zatečejo v zaklonišča. Za one, ki delajo v najvišjih nadstropjih ta čas sicer ne zadostja, da bi prišli v zaklonišča, vendar jim omogoča, da se vsaj vržejo na tla in se tako obvarujejo pred izstrelki. Ta nov sistem alarmov je v rabi od devete ure ure zjutraj do pol šeste ure zvečer. V to svrhu so sestavili v londonskem središču poseben zbor opazovalcev. V globoko zaklonišča, ki ga je medtem odprl notranji minister Morrison, pa smejo po vesteh londonskega tiska le osebe, ki imajo posebno izkaznico. Pridobitev te izkaznice je izredno komplicirana.

»Daily Express« objavlja prvič sliko dima, ki se kot oblak razširja po eksploziji ene same letetice bombe. List pripominja, da nas spominja na izbruh ognjenika. Vse skupaj je ogromen stebel dima, ki se dviga do neba.

Madrid, 11. julija. Po zanesljivih poročilih iz Lizbone je britanska vlada določila, da bo zaenkrat odstranila iz Londona 100.000 otrok. Z vsa naglico so pričeli graditi 8 globokih zaklonišč, izmed katerih sprejme lahko vsako 8000 oseb.

Uspešno trebljenje komunistov pri Karlovcu

Berlin, 10. julija. Po zaključku velikega očiščevalnega podvzeta v južnoalbanskih gorah, je nastalo te dni na področju Karlova novo žarišče za pobijanje razbojniških skupin na zahodnem Balkanu. Na težkem in nepreglednem ozemlju so predvsem hrvaški oddelki razbili ali uničili številne močne komunistične razbojniške skupine. Nemško-hrvaški oddelki so zasedli kraj Desniograd, ki so ga predhodno imeli v rokah razbojnikov. V teku teh bojev so utrpeli boljševiki visoke izgube. V enem samem dnevu je bilo naštetih 760 padlih komunistov.

Visoke izgube so utrpeli komunisti tudi med že zaključenim očiščevalnim

Tradicionalno hrvaško romanje

Zagreb, 10. julija. Tudi letos je bilo izvedeno že dve sto let trajajoče tradicionalno romanje zagrebškega prebivalstva v romarski kraj Marija Bistrica v Hrvaškem Zagorju. 2000 romarjev se je napolnilo 8. julija preko zagrebškega pogorja k romarskemu kraju, kamor so prispeli v nedeljo. To romanje je vodil hrvaški metropolit, nadškof dr. Stepinac, ki se že več let osebno udeležuje tega romanja. 10. julija so se romarji v slovesni procesiji vrnili nazaj v Zagreb.

Tokio, 11. julija. Tokjo javlja z nekega japonskega oporišča v osrednjem Pacifiku, da so japonske mornariške edince na otoku Ogaravari zbile ali težko poškodovale v dveh dneh 102 sovražnikovi letali, ki so izvršila letalske napade na ta odsek.

Značaj bojov v Italiji in na vzhodu

Berlin, 11. julija. Medtem ko se bitka v Normandiji ojačuje glede svoje silovitosti in uporabe orožja ter čet vse od Centotinskoga polotoka pa do Caena, nam priča potek bojov na italijanskem področju ter zlasti na vzhodu, da ima nemška taktika tamkaj izključno ta cilj, da si zavaruje hrbet za boj na zapadu. S to ugotovitvijo pričenja vojaški dopisnik DNB-Ja Martin Hallesleben svoj današnji komentar o položaju, v katerem pravi:

Ako bo Nemcem uspelo, da bodo sprito svoje zadrževalne taktike na vzhodu in jugu spravili večino svojih sil do veljave in izraza na francoskem področju — razvoj nam nikakor ne kaže, da jim to ne bi uspelo — potem bo vse invazijsko podjetje precej nesigurno zadeva in bomo lahko rekli, da bo nasprotnikova »strategija matematike«, ki veruje le v številčno premoč, s katero hoče uničiti nasprotnika, s matematično sigurnostjo doživela polom. Kajti tedaj ne bo več številka odločilni faktor, temveč bo odločevala o boju operativna volja obeh partnerjev. Nemške priprave so take, da bo prav veliko število onih, ki hočejo z njim operirati, postalo slednjim usodno. Tako bo to vojno odločila močnejša operativna ideja. Od pričetka uporabe popolnoma novega orožja — kot na pr. »V 1«, — stopajo v krogu odločilnih činiteljev, ki določajo potek bitk, popolnoma novi činitelji, o katerih seveda še ne moremo reči, ali bodo imeli za vojaško strategijo sličen revolucionaren pomen, kot oklepniška taktika, ki so jo uporabljali Nemci v letu 1940. Toda tako domneva ni-

kakor ne leži izven območja možnosti, ker so Nemci oni, ki uvajajo v tej vojni vse presenetljivo, novo in posebno, tako glede tehnike, kot uporabe sredstev in čet. Dosedanji boji ob koščku ozemlja, ki ga imajo Angloamerikanci, so z vso jasnostjo pokazali, da si hočejo Nemci pridobiti zgolj nekaj časa in sicer s popolnoma točno določenim namenom. Prav ta pojav in pa dejstvo, da še niso stopili na plan s celo težo svoje moči, so po našem mnenju zadostni dokazi za resničnost tega prepričanja.

Medtem se je sovjetska ofenziva razširila na področje Kovelja, kjer naj bi ob istočasnem podpiranju srednjega odseka napredovala proti Varšavi. Zadržujoča nemška obramba na srednjem odseku, ki je pustila Sovjete do Vilne, nam nikakor ne priča, da bi bila izločena, ker se bo morda tudi tu ojačila. Nemci vrše svoje nastope zgolj s stališča tega, kar je potrebno, da bi izvedli takozvane »kritične operacije«. Njihova doslednost morda začudi marsikakega presojevalca. Toda ta doslednost je nujno podana, ako pogledamo vsa bojišča. Dosedanji potek sovjetske ofenzive kaže, da je sovjetski operativni cilj, ki leži v izločitvi nemške odporne armade, še prav tako daleč, kot je bil ob pričetku njihovega velenapa. Dejstvo, da so razširili boje v smeri proti Dvinski in proti Vilni, je sicer zanje nedvomno uspeh, a nikakor ne more izpremeniti činenj, ki so edino odločilne. Pri tem pa bo cena, ki jo morajo plačevati, vedno večja.

Beograd in Subašičeva vlada

Beograd 10. julija. Beograjski radio je v svoji oddaji »Srbski dnevni dogodki« zavel stališče k sestavi nove jugoslovanske begunske vlade, ki ima dva zastopnika komunističnega tolovajskega poveljstva. Govornik je med ostalimi izjavil, da si je stavila begunska vlada kot cilj, združiti vse tako imenovane odporne sile v Jugoslaviji pod poveljstvom Josipa Broza-Tita. Z drugimi besedami pomeni to, da naj služi Subašičeva vlada le razbitju narodnega bojišča v deželi in izločitvi njenih pristašev komunističnim politikom skrajšem. Ravno tako kot se je nekdo skril komunistična partija Francije za sestavo tako imenovane ljudske fronte, hočejo tudi sedaj komunisti skleniti prehodni kompromis z delom jugoslovanske emigracije.

Hrvatje odklanjajo Subašiča

Zagreb, 10. julija. K sestavi nove »jugoslovanske vlade« z dr. Subašičem na čelu, v kateri so tudi razbojnik do bili ministrska mesta, pripominjajo hrvaški časopisi: »Vsem pada v oči dejstvo, da ni v novi vladi zastopana nobena srbska, niti slovenska stranka. Poznavalci srbske politike vedo, da so vedno poklicali na odgovorna mesta nesrbske politike kadar je bilo treba izvesti nekaj, kar bi metalo slabo luč na Srbe. Tako je bil tudi ob umoru Stefana Radića notranji minister Slovencev, dr. Korošec, ki je bil tudi ministrski predsednik pred proklamirano diktaturo. Na predvečer te vojne so vzeli Srbi Hrvate v vlado, da bi s tem odvalili od sebe del odgovornosti.

Dejstvo, da je srbska dinastija poverila Hrvatstvu begunsko vlado, dokazuje, da nameravajo zopet storiti kaj slabega hrvaškemu narodu.

Bonomi se preseli v Rim

Milan. DNB. Kakor poročajo, je po dolgem razpravljanju med Londonom, Washingtonom in Moskvo Bonomo končno dobil dovoljenje za preselitev v italijanske vlade iz Salerno v Rim. Preselitev bo izvršena 15. julija. Istočasno z vlado se bo preselil v Rim tudi generalni državni upravitelj Italije, bivši prestolonaslednik Umberto ter medzavezniška komisija. Preselitev italijanske vlade v Rim so vedno znova zavlačevali zaradi nesoglasij med tremi zavezniškimi silami, Anglijo, Zdrženimi državami in Sovjetsko zvezo zaradi sestave »Bonomijske vlade«. Nadalje sporočajo, da je ameriški policijski ravnatelj podpolkovnik Pollak odpustil večje število stražnikov.

40.000 Francozov pod razvalinami Caena

Berlin 10. julija. Število pod razvalinami Caena pokopanih Francozov cenijo na 40.000. Že v prvi invazijski noči je bilo ubitih mnogo Francozov zaradi topniškega obstreljevanja. Kljub temu je ostal del prebivalstva v mestu, kajti daleč narazen

ležiča predmestja so bila še deloma obvarovana razdejavanja. Med angleškimi napadi na to staro normansko pomorsko mesto so britanski bombniki v noči na soboto v velikem številu ponovno napadli Caen. Prebivalstvo je imelo ponovno težke izgube. Pri tem ni bila povzročena nobena vojaška škoda, ker je bilo ob tem času bojišče izven mesta in ker nima Caen niti kot oskrbovalno središče, niti kot cestno križišče nobenega pomena. Britanci, ki so vdrl v mesto s severa, bodo zasedli le še kup razvalin.

Vojaški upor v Kolumbiji

Amsterdam, 11. julija. »Associated Press« javlja iz San Joseja (Kostarike), da je kolumbijska radijska postaja La Voz objavila, da je skupina kolumbijskih častnikov aretirala kolumbijskega predsednika Lopeza ob priliki vojaških manevrov v bližini glavnega mesta južne Kolumbije pokrajine Marino. Kolumbijski zunanji minister je prevzel predsedniško mesto.

Amsterdam, 11. julija. O vojaškem uporu v Kolumbiji poroča ameriška poročevalska služba še sledeče podrobnosti: Skupina revolucionarnih častnikov baje ni aretirala le predsednika Lopeza, temveč tudi ostale člane vlade, ki so prisostvovali manevrom. Kolumbijski podpredsednik Echandia je potem, ko je izvedel za upor, izdal proglas, v katerem ugotavlja, da bo do osvoboditve Lopeza prevzel mesto kolumbijskega predsednika. Objavil je, da je večina čet ostala zvesta vladi. Kot vodjo revolucionarnih razbojnikov je imenoval podpolkovnika Diogena Dila.

Budimpešta, 10. julija. List »Magyar-szo« prinaša neko poročilo o pogovoru njegovega dopisnika z ujetimi ameriški strahovalnimi letalci. Eden teh letalcev, ki je indijanskega rodu, je izjavil, da je vesel, da je rešen in da se mu ni treba več udeleževati vojne. Neki drugi pa se je bolj cinčno izražal in rekel, da ni prav nič gledal kam je metal bombe.

Zeneva, 10. julija. List »Daily Telegraph« piše, da je nekaj ljudi v Angliji, ki pričakujejo, da bo napovedal Churchill uporabo novega uspešnega orožja proti »V 1«. To je, tako pripominja list, sicer za Churchillja osebno zelo laskavo, vendar nes pametno. Obstojta namreč samo eno protisredstvo proti »V 1« in to je popolno uničenje nasprotnika.

Stockholm. Reuter javlja iz Washingtona: Roosevelt in podpredsednik Wallace sta imela v ponedeljek dvourni pogovor. Po odhodu iz Bele hiše je dejal Wallace: »Imela sva zelo dolgo in važno konferenco o Kitajski.« O tamkajšnjem položaju je dejal, da je zelo resen.

Ilova gora, kraj nesrečnega imena - za komuniste

Močnejša domobranska patrulja, ki je 2. julija krenila proti Ilovi gori, je ugotovila, da sta na njej kar dve komunistični »brigadi«, ena med njimi celo Gubčeva. Tej so bili domobranci pošteno prerahljali rebra že v zadnjih bojih na Notranjem, zato je bilo med našimi fanti toliko večje navdušenje, da bi nadaljevali s preganjanjem teh izbranih komunističnih tolovajev.

Takoj ko je prinesla patrulja poročilo o moči tolovajev na Ilovi gori, so v popoldanskih urah istega dne urno krenile močnejše domobranske enote iz St. Vida, Višnje gore, Kriške vasi in Grosuplje, da bi od vseh strani zgrabile razbojnike. Domobranci so krenili najprej na Veliko Ilovo goro in od tam pregnali tolovaje, ki so se sicer hoteli resno uprati, pa niso vzdržali. Umaknili so se na Malo Ilovo goro, kjer so upali odbiti domobranski napad, saj so imeli na njej zgrajene bunkerje. Naskok na te utrbe bi prav gotovo zahteval žrtev. Tedaj se je javilo domobranskemu poveljstvu nekaj prostovoljcev, ki so obljubili, da se bodo prikradli med bunkerje in v vas in tam zgrabili jedro tolovajev in ga zmedli.

Res se je posrečilo malim in okretnim domobranskim oddelkom, da so tako hitro prišli v sredo vasi, ko se jih jedro komunistov še nikakor ni moglo nadejati. Umolknilo je težko orožje, ki je iz vasi podpiralo obrambo bunkerjev in tolovajske brigade, misleče, da jih je naskočila vasa domobranska sila, so v naglem diru zapustile vas. Tedaj so tudi posadke v utrdbah izgubile glavo, pustile v bunkerjih minomete in strojnice ter uvrle za tolovajsko glavnino, ki je bežala proti Hočevju. V tem so seveda domobranski oddelki prišli v vas. Ne da bi trčili čas z zbiranjem tolovajskega blaga, so sledili bežemu sovražniku.

Se huje od tega pogroma pa je prizadela bežeče razbojnice domobranska zaseda pri vasi Hrib. Ko je namreč majhen domobranski oddelk, ki je hotel tudi sodelovati pri naskoku na Malo Ilovo goro, videl, kako tolovajska »vojska« iz nje beži, se je brž skril v zasloni in pričakoval bližajočega se sovražnika. Nenadne salve domobrancev so popolnoma zmedle tolovaje. Začeli so metati od sebe še ostalo opremo in še celo orožje. Vsa bežeča množica se je nekoliko obrnila, da bi se rešila svinčene toče, ki jo je obsiljavala iz vasi Hrib in bežala naprej proti Hočevju.

Vsa domobranska sila je bila bežemu sovražniku ves čas trdo za petami. Tolovaji sploh niso mogli misliti na to, da bi se spet ustavili v bojni red in se uprli zasledovalcu, ampak so morali nadaljevati svojo pot »koncentracije nazaj« preko polj, razprostrti pred Hočevjem. Domobranskim strelcem ni motil pogleda noben predmet. Strel v množico, ki je bežala preko čistine, je komaj zgrešil cilj. Veselih obrazov so se vračali naši fantje s pogroma, daj jim je pot curkoma lil s čela. Naporji niso bili zaman. Kakih 60 tolovajev ne bo nič več divljalo po naši zemlji, kar dve »brigadi« sta bili tako rekoč razoroženi in tolovajski »štabc« si bo prav gotovo belil glavo, kje dobiti opremo in cape, ki so jih bili razbojniki na begu odvrgli. Domobranci niso imeli nobenega mrtvega, ranjenec pa le šest in še to lahko.

Na Ilovi gori vedno poka

V ponedeljek 3. jul. so domobranci izvedeli, da so se komunisti spet vrnili na Ilovo goro, od koder so šele prejšnji dan morali bežati. V večernih urah so krenili domobranci na Ilovo goro, a komunisti so jo med tem že odkurili proti Krki. Domobranci so jim sledili preko Randola. Grante, ki so zažele padati med komuniste, ki so se na Krki počutili popolnoma varne, so napravile med njimi budo zmešnjavo. Prišli so begati po vasi in videz je bil, da bi poglavarji tolovajev radi ugotovili, od kod se bliža sovražnik. Pa preden se jim je to posrečilo, so jih domobranci v naskoku potisnili proti Krki. Sele ob grmovju ob vodi so se komunisti toliko uredili, da so mogli nuditi kratek odpor. Odločnega domobranskega naskoka pa niso mogli vzdržati. Prišlo je do spopada močja z možem in marsikateri komunist je omahnil v vodo. Nek domobranski stotnik je zagledal komunist, ki je bežal s težko strojnico. Mož se je pod težo kar krivil, vendar ni hotel bremena odvreči. Zjelno se je oziral okrog, kje bi dobil kakoga tovariša, da bi mu pomagal nositi strojnico. Stotnik je tekel za njim in mu zaklical: »Čakaj, brate, ti bom jaz pomagal nositi strojnico!« Upehani komunist se je ozrl, pa bil je tako zmeden, da ni

videl, kdo mu sledi. Pomolil je domobranskemu stotniku drugi konec strojnice. Stotnik ga je zgrabil, mu iztrgal orožje iz rok in odgnal komunistu v vas.

V tem epopoeu so komunisti izgubili 48 mož, od teh so jih 26 našli domobranci naplavljenih za jezum v Krki.

Zadnja dva komunistična tanka uničena

V sredo, dne 5. julija, so šli domobranci spet na pohod preko Ilove gore, kamor so se spet zatekle tolovajske tolpe. Domobranci so prišli od Višnje gore in komunisti jim niso nudili nobenega odpora.

Ob istem času pa so tudi v Subi krajini domobranci opravljali svojo službo in na pohodih preganjali tolovaje. To pot so imeli še prav nekaj posebnega na piki. Tolovaji so namreč imeli v Dražji vasi spravljena dva tanka. Med potjo so v bližini Žužemberka podrla s konja tolovajskega izvidnika. Neka domobranska zaseda pa je zajela skupino terencev, ki so imeli nalogo, da z vozniki pripeljejo iz Bele Krajine vino za tolovaje. Le del domo-

brancev je šel preko Krke in v Dražji vasi res dobil oba tanka. V enem je bil tolovajski oficir in en sofer. Ker se nista prav nič nadejala neljubega oblika, sta opustila vsak odpor in se dala razorožiti. V drugem tanku pa je komunistični sofer tako trdno spal, da so ga morali domobranci krepko potresti, preden se je zbudil. Domobranci so zažgali bencin v tankih in ju tako uničili. Tako je bil kaj lahkeh boj s tolovajsko »oklepno brigado«, ki ne bo več delala domobrancem skrbi.

V bitki pri Krki dne 3. julija je dobilo mnogo prisilnih mobilizirancev s Stajerskega priliko, da so se rešili svojih komandirjev. Preko Primskovega so se vračali proti domu in v vaseh Poljane Mengeš sprasovali, kje bi bila najkrajša in najbolj varna pot, da ne bi več pri komunistom v roke. V vaseh Poljane Mengeš so pripovedovali, da jim celo politikomisar ni delal nobenih težav pri begu, ker je že tudi sam obupal in bi rad zapustil svoje, čeprav najuglednejše mesto v brigadi. Ta brigada ima samo še malo Slovencev, ostali so badoljevci, ki pa so tudi vsi obupani in niso sposobni za nobeno borbo.

Z Goriškega

Posebno sodišče za pobijanje tajne trgovine z živili se je ustanovilo tudi v Gorici ter že posluje. Obravnavalo je že več hudih primerov nedovoljenega navijanja cen in skrivanja blaga ter je vse krivce primerno kaznovalo.

Pazite na gobe! V bolnišnico na Reki so pripeljali 64-letno ženko z močnimi znaki zastrupljenja. Poizvedbe so ugotovile, da se je ženska najedla strupenih gob, ki jih je sama nabrala.

Vse avtomobile je treba prijaviti. Vsa motorna vozila s priklopnimi vozovi, nadomestnimi deli in kolesi, ki so bila dne 1. julija na ozemlju »Jadranskega Primorja«, morajo biti po odredbi vrhovnega komisarja do 15. julija prijavljena. To velja za vse avtomobile in njihove pritlikline, ki so redno v rabi in prometu, pa tudi za one, ki počivajo v garažah.

Za može in fante. V dne 7. do 7. julija je bila pri Starem sv. Antonu v Gorici ob 8 zvečer vrsta versko vzgojnih konferenc. Zanimiv spored je obsegal petorico vprašanj: 1. Moška vera. 2. Moško upanje. 3. Moška ljubezen. 4. Moško delo in trpljenje. 5. Hrana in piščilo. Za goriške razmere je bil obisk konferenc zadovoljljiv.

Zopet težka nesreča z granato. V Oblokah nad Hudajužno v Baški dolini sta dva dečka staknila ročno granato. V svoji otroški nepoučenosti sta začela tolči s kamnom po njej. Nenadoma je sledila eksplozija in dečka sta obeležala v krvi. Eden je bil na mestu mrtve, drugega so težko ranjenega spravili v bolnišnico. Starši, pazite na otroke, poučite jih!

SPORT

TENISKO PRVENSTVO LJUBLJANE. V izvedbi ZSK Hermesa na igriščih SK Ilirije pod Cerkovnim gradom naj bi se nadaljevalo s finalnimi igrami v torek, dne 11. t. m. s pričetkom ob 17. Zaradi slabega vremena bo finale v sredo ob isti uri.

Kot prvi par nastopita gospodični Dorie Mayer in Pipey Hudevernik v finalu damskega prvenstva. Oba sta v odlični formi in pričakovati je ostre, ogorčene borbe za prvo mesto.

Kot naslednja nastopita naš prvak Boris Smerdu in Frio Luckmann, ki sta v nedeljo prekinila svojo partijo pri etanju setov 1:1. Prvi set je dobil po krasni igri Luckmann, drugega pa Smerdu. V tretjem setu je stanje 1:1. Ker igra na tri dobljene sete (best of five), bo borba še jako ogorčena in polna važnih in lepih momentov.

Taj igri sledi finale kategorije B. Finalista sta Fedor Gradnik (Ilirija) in Pavle Stular (Hermes). Ta igra bo jako zanimiva. Gradnik je dosegel naravnost odlično formo in je v kategoriji A zaigral jako dobro ter je premagal v nad dve uri trajajoči borbi Hermesčana Pušenjaka s jako dobro in lepo igro. Njegova zmaga je popolnoma zaslužena in pričakujemo, da bo zmagal nad sicer zelo šilavim Hermesčanom Stularjem.

V zadnjem srečanju pa nastopijo v tekmovalju gospodov v dvojce: brata Smerdu in Dacar-Luckmann. Ta igra obeta najlepšo borbo na turnirju, saj so igre gospodov v dvojce najbolj napete in zanimive,

ker se igra v dvojce odlikuje po izredni hitrosti in poetri izpremembah.

Gledalci bodo torej lahko pri teh finalnih igrah prisostvovali vsem vrstam tekmovalstva: igri poedincev gospodov in dam, igri v dvojce in igri igralcev kategorije B. Vsa srečanja bodo zanimiva, saj gre za zmago in prekrasne pokale.

Vetopline ni — pobirajo se le prostovoljni darovi.

Gospodarstvo

Dobra letina v Italiji. — Izredno ugodne vremenske prilike so ugodno vplivale na rast pšenice in zornjari Italiji. Malo pred zaključkom žetve so strokovnjaki mogli ugotoviti, da je letošnja žetev tako kvalitativno kakor kvantitativno boljša od povprečja zadnjih desetih let. Tudi riž in koruza sta dobro obrodila.

Zaslugek italijanskih delavcev v Nemčiji. Po uradnih ugotovitvah so italijanski delavci v Nemčiji poslali v svojo domovino v letu 1943 skupno 960.5 milijonov RM. V zadnjih 3 letih pa je znašal prislužek italijanskih delavcev v Nemčiji 2 milijardi RM.

Ameriški izdatki. Zadnje severno-ameriško leto zaključuje z izdatki v višini 90 milijard dolarjev, javljajo iz Washingtona.

V vsako hišo »Slovenca«

Denar, topovi in kri...

41

Ne mislim pa, da bi moral biti ta obrambni oklep viden, nasprotno, treba bi ga bilo izpeljati pod zemljo in ga trajno utrditi. Ako so navadni strelski jarki, ki so jih izkopali nemški vojaki v naglici in po potrebi, pripomogli k zmagi, kakšno obrambno moč bi predstavljala šele dolga črta dobro utrjenih jarkov, črta, ki bi se vlekla ob vsej naši meji, kilometre in kilometre daleč, črta, ki bi bila izkopana v zemljo in utrjena in pripravljena že v miru. Marsikomu se bo zdelo, da bi bila tako dolga črta, ki bi se vlekla ob ogroženi meji, zelo draga. Po mojih mislih bi takšna črta ne stala pretirano veliko, ako pomislimo, da bi tak izdatek pomenil enkratni izdatek, saj bi bila črta zgrajena iz najboljšega materiala ter z vsemi pridobitvami tehnike in gospodarstva. In na takšno obrambno črto, zgrajeno pod zemljo, je namigaval Jean Jaures v svoji brošuri »L'Armée Nouvelle«.

Zamisel Maginotove črte je bila torej zasnovana. Toda to črto ni zasnovalo vrhovno vojaško poveljstvo, niti general Debenney, niti kak njegov tovariš ali parlamentarec, ki bi bil utemeljeval potrebno takšno črto kot

obrambne črte, kakor sta si obrambno črto zamišljala Maginot in Painleve, katerima bi bila končno pripadala slava in zasluga ali bolje povedano, graja in sramota, ker se črta ni obnesla. Za to črto je imel največ zaslug vodja tiskovnega urada najmočnejše skupine francoskih plavzarjev. Maginotova črta se ni porodila niti zaradi obrambe dožele niti zaradi vojaške varnosti, temveč le zaradi trgovske preračunljivosti omenjene plavzarske skupine, ki si je hotela zagotoviti novega dela in mastnih zaslužkov. »Zdaj je čas, da se ta stvar izvrši, dokler so politiki še dobre volje,« so računali pretkanci. Židovsko-prostozidarski bankirji, ki so bili za nekaj časa izključeni od slavnostnih banketov, so upali, da si bodo tudi oni, kakor trgovci s topovi zopet opomogli in se odebili s kakšnim zakupom pri javnih delih in da bo zopet cvetela borza in da bodo zopet služili. V te namene so žrtvovali 83 milijonov, ki so jih dali na razpolago raznim Herriotom, Blumom, Chantempson in Daladierjem.

Prvemu članku v »Tempsu«, ki ga je napisal François-Poncet, je sledil dru-

gi, ki se je nanašal na zamišl in načela, ki jih je Jean Jaures v svojem listu utemeljeval, ko je poudarjal, da je treba misliti na — varnost države vnaprej: Sécurité, d'abord! Za tem člankom je izšel še tretji in četrti, ki je točno razložil, kakšna naj bi bila »vzhodna črta«. To je: nevidna, močna, zgrajena iz cementa in železa. To naj bi bil podzemeljski rov, ki bi vodil od Thionville mimo Metzja čez Vogeze ob Renu in bi se ustavil ob Bazlu in se nadaljeval nekoliko višje ob savojških hribih čez alpska sedla, vzpenjajoč se z vrha na vrh ter čez nižino proti morju. Črta pa naj bi tekla pod zemljo v obliki podzemeljskih galerij sto in sto kilometrov ob meji. Vojaško in tehnično znanje naj bi sodelovalo z vsemi pridobitvami moderne časa in iznajdb. Ta podzemeljska trdnjava naj bi imela obokane in utrjene podzemeljske prostore, ki bi bili varni pred bombami. Tu in tam pa bi segale na površino kupole, zavarovane z oklepi. To bi bile opazovalnice, opremljene z daljnogledi, kakor na podmornicah. V teh podzemeljskih rovih bi bila nameščena vojaška skladišča in sicer v globini kakih 20 metrov. Lastna električna pogonska sila bi oskrbovala razsvetljavo. Tu naj bi bila tudi vodna napeljava in priprave za zračenje podzemlja. Vsa ta podzemeljski svet bi bil povezan med seboj z galerijami in hodniki ter dvotirno železnico. Cementirane ceste je železni-

ski tiri bi posredovali zveze od enega konca do drugega.

Takšna torej naj bi bila obrambna črta, ki bi bila po predpisih obrambne tehnike. Trgovcem s topovi so se obetali zlati časi. Toda stvar je le počasno napredovala. Zamisel obrambne črte, ki jo je prvi zasnoval François Poncet, je moral odobriti parlament. O tem je moral izpregovoriti tudi ljudski glas. Francozsko ljudstvo je bilo sicer vedno navdušeno, kadar so mu govorili o obrambi in varnosti proti sovražniku, posebno še tedaj, če je vedelo, da stvar ne bo predraga. Sicer pa so Comitéjevi listi leta 1924 zelo previdno pisali, da ne bi vzbudili sumnje. Z zadržanim navdušenjem za obrambno črto so pisali tudi drugi listi: »Temps«, »Debat«, »L'Echo de Paris«, »L'Ordre« in drugi listi, ki so dobivali podpore od Comitéja des Forges. Večji obvoščevalni listi kakor »Journal«, »Petit Parisien« in »Matin« pa so priobčili nekaj člankov svojih sodržavnikov izmed vrst višjih vojaških dostojanstvenikov. Tako je v »Matinu« izšel članek izpod peresa admirala Docturja, ki je povoljno pisal o namoravani »vzhodni črti«. Docteur je bil izmed »boljših«, oziroma »dražjih« dopisnikov in sodelavcev François-Poncelovega lista. Nasprotno pa je polkovnik Fabry, bodoči minister vojske, v »Intramur« nemilo zamahnil na desno in na levo in je dokazoval, da je zamisel obrambne črte sicer dobra

in koristna, vendar je pred vsem drugim potrebno, da ima država dobro izveščano in dobro oboroženo vojaštvo, ki bi to črto branilo. Propagandni urad Comitéja des Forges je dobro vedel, kje in kako je treba vplivati na skupščino in na ljudsko mnenje, na ta dva največja sovražnika njegovih gospodarjev.

V parlamentu so zdaj privikrati, že med razpravami, govorili tudi o vojaških zadevah. Toda o teh zadevah ni govoril niti Maginot niti Pavel Painlevé, temveč Pavel Boncour, doslužen odvetnik pariškega sodnega dvora. To gospod je hotel imeti v vojaških zadevah vedno prvo besedo. Njegov govor pa ni bil nič drugega kot dolgovzven ponavljanje François-Poncetovih člankov o nujnosti zgraditve obrambne črte. Kar se tiče ostale skupščine, je bilo treba pridobiti za obrambno črto tudi radikalno-socialistično usmerjen prostozidarje.

Vrhovno vojaško poveljstvo se je kljub večni nemajavi vlad zelo malo brigalo za politiko in še manj za boje obeh trustov. Vendar le ni moglo mimo vsega tega: začutilo je željo po nadvladbi v Evropi; spomnilo se je tudi dejstva, da bi si Nemčija utegnili res opomči, kar bi pomenilo za Francijo nevarnost. Tudi dejstvo, da se je Italija pod fašizmom okrepila, se je zdelo važno in zato vojaško poveljstvo »vzhodni črti« ni nasprotovalo.

Najvišje cene na živilskem trgu

Z odlokom VIII št. 168-13 je Šef pokrajinske uprave dne 10. julija 1944 določil za tržno blago v Ljubljani najvišje cene, ki veljajo od torka 11. julija 1944. Zjutraj dalje do objave novega cenika.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Kislo zelje 4.50 L; kisljaka 4.20 L; nova repa brez zelenja 3 L; zelje v glavah 8 L; ohrovt 5 L; rdeča pesa 6 L; kolerabice 4 L; karfiola 12 L; grah v stročju 10 L; luščeni grah 18 L; fižol v stročju 12 L; vrtna bučka 8 L; kumare 12 L; kilogram bele in rdeče redkvice 8 L; šopek po 12 dkg 1 L; glavnača solata 6 L; radič 6 L; špinata 6 L; šopek zelenjave za juho 0.50 L; osnaženo rdeče korenje 6 L; peteršilj 6 L; čebula 6 L; česen 8 L; osnaženi hren 4 L; rabarbara 4 L; češnje 12 L; osnažene vrtno rdeče jagode 25 L; liter gozdnih rdečih jagod 15 L; liter borovnic 8 L; ribez 20 L; sveže lipovo cvetje 10 L.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozorjamo pa, da vse te najvišje dopustne cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker za blago, uvoženo iz drugih pokrajin, veljajo cene, ki jih za vsako pošiljko posebej odobri Šef pokrajinske uprave.

Posebno pa opozarjamo prodajalke in prodajalce, da mora biti po teh cenah naprodaj vse blago zdravo, otrebljeno in

v takem stanju, kakor je opisano v ceniku. Vsa povrtnina mora biti osnažena in oprana, vendar pa ne več mokra ali namočena, pač pa sveža. Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene na vsem v ceniku navedenem blagu ne samo na Vodnikovem in Pogačarjevem trgu, temveč tudi na živilskih trgih v Mostah, na Viču, na Sv. Jakoba trgu in v Šiški, enako pa sploh pri vseh prodajalcih in prodajalcih po vsej mestni občini ljubljanski.

Blago, ki so bile cene zanj objavljene v prejšnjih maksimalnih cenikih in jih sedaj ni v ceniku, se mora prodajati po prejšnjih cenah kakor ob isti letni dobi lanskega leta, če ni bila za tisto blago s posebno odločbo Šefa pokrajinske uprave — odtok za določanje cen — odobrena drugačna cena.

Ponavljamo, da imajo prodajalci na drobno dolžnost na blago postaviti listič z enotno ceno in kakovostjo blaga. Ta cenik mora biti obesen na vidnem mestu tako v trgovinah na debelo kakor tudi v prodajalnah na drobno. Ceniki se dbe v mestnem tržnem uradu po 50 centesimov.

Za pridelke, ki jih ta cenik ne navaja, veljajo zadnje cene iz prejšnjih cenikov. Kršitelji predpisov tega cenika bodo kaznovani po naredbah z dne 26. januarja 1942, št. 8 in z dne 25. novembra 1942 št. 214 ter po naredbi z dne 12. marca 1941 M. s. št. 358.

Za današnji dan

Kolebar

Sreda, 12. malega srpana: Mohor in Fortunat, mučenca; Janes Gvalbert, opat in ustanovitelj reda.
Lunina sprememba: Zadnji krajevi ob 21.30. Herschel napoveduje ob severu lepo, ob jugu dež.
Cetrtek, 13. malega srpana: Joel in Ezdra, preroka; Miropa, mučenca; Ernest, opat.

Dramsko gledališče

»Marija Stuart«, Ob 17.30. Red B.

Operno gledališče

»Mrtve oči«, Ob 18. Red Sreda.

Kino Matica

»Stranpot«, Ob 16 in 19.

Kino Union

»Uspavanka«, Ob 17 in 19.15.

Kino Sloga

»Mala nočna glasba«, Ob 16 in 19.

Lekarniška služba

Nežno službo imajo lekarnarje: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20; mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Odslej so naše nove telefonske številke:

23-61, 23-62, 23-63, 23-64, 23-65

Dramsko gledališče

Sreda, 12. julija, ob 17.30: »Marija Stuart«, Red B.
Cetrtek, 13. julija, ob 17.30: »Marija Stuart«, Red A.

Marija Stuart je naslov Schillerjeve žalostne, ki obravnava usodni spor med škotsko kraljico Marijo Stuart in angleško kraljico Elizabeto, zgrajen na nasprotju dveh značajev. Zadnja leta Marijinega letnišva, njena amrtina obsodba in amrti so zajeli v nizu dejanj, ki jih je na osnovi zgodovinskih dejstev s pesniško avtoriteto ustvaril v mogočno dramo F. Schiller. Tragedija ima pet dejanj. S porabo Cegnarjevega prevoda poslovenil Oton Zupančič. Osebe: Marija Stuart, škotska kraljica, Jeticna na Angleškem — Šaričeva, Elizabeta, angleška kraljica — Marija Vera, Robert Dudley — Jan, Juri Talbot — Debevec, Viljem Cecil — M. Skrbinec, Viljem Davison — Lipah, Amila Paulet — Cesar, Mortimer — Bitenc, grof Aubespine — Nekerst, grof Bellievre — Verdonik, Okelli — Korošec, Melvil — Gregorin, Hana Kennedy — Kraljeva, Margareta Kurl — Pugljeva, časnik telesne straže — Raztresen. Režiser: C. Debevec. Scena: arb. Rohrmann. Kostumi: D. Kačerjeva.

Operno gledališče

Sreda, 12. julija, ob 18: »Mrtve oči«, Red Sreda.
Cetrtek, 13. julija, ob 18: »Paganini«, Red Cetrtek.

E. d'Albert: »Mrtve oči«. Opera s prologom po pesnitvi H. Helms Ewersa in M. Henryaca. Prev. N. Stritof. Pastril — Banovec, kosec — Dolničar, pastirček — Barbičeva, Arceusius — Janko, Myrtocle — Heybalova, Aurelius Galba — Dolničar, Arsinoe — Polajnarjeva, Marija iz Magdale — Golobova, Ktesiphar — M. Sanein, Rebecca — Poličeva, Ruth — Karlovčeva, Esther — Ramšakova, Sarah — Škerjančeva, bolna žena — Mauserjeva, Dirigent: S. Hubad. Režiser: C. Debevec. Načrti kostumov: J. Vilfanova.

Vai gojenel operne Baletne šole naj se zgledajo v soboto, dne 15. t. m., ob 9 v Operi ter naj prinesejo svoje dijaške knjižnice, ki so jih prejeli začetkom sestrstva, a seboj. V soboto bo zaključek šolskega leta.

Tretji letnik »Slovenčeve knjižnice« se bliža h koncu. Dkor je bil letos njen naročnik, se gotovo ne kesa. Dobil je v svojo družinsko knjižnico precej lepih knjig. Letošnji program bo torej kmalu končan. Na vrsti so še te knjige:

Paul Heyse: »Steklar iz Murana«
Henrich Federer: »Gore in ljudje«
Handel Mazzetti: »Štefana«

Sreda bo tudi nagradna knjiga kakor vedno. Četrti letnik bo prekosil tretjega. Izbrali smo nekaj najbolj znanih svetovnih avtorjev, tako Undsetovo, Marto Ostenso in še nekaj drugih. Premislite, kako poceni lahko pridete do svoje knjižnice, ki bo nekoč tudi vašim otrokom v velik prid.

Ne zamudite ugodne priliko! Postanite še vi naš naročnik!

Hrvatskim državljanom

V petek, 14. t. m., proslavi tudi tukajšnja hrvatska kolonija 53. rojstni dan Poglavnika dr. Ante Pavelića. Ob tej priliki bo v stolnici ob 7.30 zahvalna služba božja. Po cerkvenem opravilu bo konzul sprejemal v konzulatu čestitke.

Častna dolžnost vseh hrvatskih državljanov je, da se te proslave polnoštevilno udeležijo.

Obvestila »Prevoda«

Vsem pridelovalcem v Ljubljanski pokrajini

Ugotovilo se je, da pridelovalci niso prijavili pravih ploščin, posejanih z žitom ter posejanih s krompirjem in fižolom, tako da te ploščine niso v pravilnem razmerju s ploščinami njiv, ki jih imajo. Da se ta ne-točnost odpravi, se vsi prizadeti pozivajo, da se najkasneje do srede, 19. t. m. javijo pri pristojnem občinskem uradu zaradi popravka netočne prijave. Po tem roku bo kontrola na mestu samem ugotavljala pravilnost prijav in se bo proti krivcem uvedlo kazensko postopanje.

Nakazilo vina

Gostinski obrati in točilnice vina v občini Ljubljana, katere so popolnoma brez vina in za mesec maj in junij niso dvignili nakupnice za nabavo vina, prejmejo nakupnice v sredo, dne 12. t. m. za obrate z začetno črko M, N in O.

Nakupnice deli Prevod, Novi trg 4-III soba št. 18.

Vino bo prodajal veletrgovec vina: Lasean Ivan, Vodnikova 17.

Kdor pride po nakupnico, mora predložiti register za točenje alkoholnih pijač tistega obrata.

Bibliofilska tombola

Mnogi meščani ob nakupu tombolskih tablic vprašujejo, kdaj bodo dobili novo Šaljevo pesnitev: »Svep moji zemlji«.

Vse zainteresirane obveščamo, da bomo ob prodaji ugotovili naklado te bibliofilske knjige, ki jo bodo prejeli vsi kupci tombolskih tablic. Pesnitev obsega okrog 500 verzov in jo ilustrira priznana slikarica B. Remčeva.

Pridno segaite po tombolskih tablicah. Samo ta knjiga bo vredna skoraj toliko, kolikor vas stane ena tombolska tablica. Tiskana bo izključno le za kupce tombolskih tablic.

Tablice so na razpolago pri pooblaščenih prodajalcih v Gradišču št. 2 in v Ulici 3. maja.

Reklamacije tobačnih izkaznic

Mestni preskrbovalni urad naznaja, da so vse tobačne izkaznice za mesec julij upravičencem dostavljene. Tisti pa, ki jih dosedaj niso dobili, naj se od današnje srede, 12. julija, dalje zgledajo v tobačnem odseku mestnega preskrbovalnega urada v Puccinijevi ulici št. 2, na dvorišču Bonacheve hiše. S seboj naj prinese glavo stare tobačne izkaznice, krušno karto za mesec julij in osebno izkaznico.

Prijave tobačnih upravičencev

Mestni preskrbovalni urad opozarja, tobačne upravičence, da se morajo pri svojih dosedanjih trafikah naznati z novo tobačno izkaznico in z glavo stare tobačne izkaznice najkasneje do sode, 15. julija. Po tem roku trafikanti brez prejšnjega dovoljenja mestnega preskrbovalnega urada ne bodo smeli vpisovati novih odjemalcev.

Dnevne novice

23-61, 23-62, 23-63, 23-64, 23-65 so nove telefonske številke uredništva in uprave »Slovenca«, »Slovenskega doma«, »Domoljuba«, in tudi »Ljudske tiskarne«.

Bodoče prvošolce-ke in drugošolce-ke opozarjamo na poštinski specialni korepetitorij »Napredek«, ki pripravlja učence-ke iz vseh predmetov ali posamezno za prvi in drugi razred gimnazije. Ločeni oddelki. Pričetek 15. julija. Vpisovanje dnevno. Specialne strokovne instrukcije. Kongresni trg 2.

22-22

je nova telefonska številka »Gasilskega in reševalnega urada« in ne več 44-44.

Srednjesholce-ke opozarjamo na poštinske tečaje (instrukcije) vseh predmetov za gimnazije in strokovne šole, ki pričnejo 15. julija. Ločeni oddelki po predmetih in razredih. Posebni oddelki za popravne izpite in privatiste. Specialni tečaji matematike, klasičnih in modernih jezikov. Vpisovanje dnevno. Specialne strokovne instrukcije. Kongresni trg 2/II.

Specialni tečaj stenografije (slovenske ali nemške), knjižovedstva, korespondence, nemščine itd. prične 17. julija. Izbra predmetov po želji. Obisk navedenih poštinskih tečajev se priporoča predvsem dijakom in študentom, enako vsem ostalim, ki se želijo izpopolniti v teh strokovnih predmetih. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije »Trgovski učni zavodi«, Ljubljana, Kongresni trg 2.

Poštinski tečaj za srednjesholce. Tema: Ljita priprava. Vpisovanje dnevno dopoldne v Lichtenurnovem zavodu.

Krasna — nova — domača knjiga:

Stanko Majcen: »Bogar Mehoc«

Ze izšla! (Naša knjiga) Vez. 90 liri.

LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pred škofijo 5 in Miklošičeva 5.

V Ljubljani umrl ob 30. junija do 6. julija 1944: Čuha Karla, roj. Fischer, 68 let, vdova ravateljica mestne elektrarne, Vidovdanska 9; Belič Janez, 83 let, hišni posest, Cesta na Brdo 80; Mali Marija, roj. Kuralt, 56 let, zasebnica, Maudelčeva 15; Lani Jančko, 39 let, mehanik, Vodovodna 78; Kramarčič Drago, 54 let, bivši trgovec, Kavkova 5; Simonič Alojzija, 27 let, hči kočarice, Vidovdanska 9; Rebek Pavla, 61 let, bivša šivilja, Vidovdanska 9; Krosnik Mirko, 32 let, bivši dijak, Vidovdanska 9; Vakselj Frančiška, roj. Vadnu, 77 let, vdova šol. sluga, Vidovdanska 9; Pirnat Jerica, roj. Hodevar, 75 let, vpokojenka tab. tov., Krakovski nasip 14; Kocalj Fani, roj. Sumi, 80 let, vdova viš. pošta. kontrolorja, Poljanska 19/II; Amann Marija, roj. Wruss, 85 let, vdova, učiteljica v poklju, Poljanska 16, Jožefičeva; Kopalj Franc, 82 let, mestni oskrbovavec, Japljeva 2; Pogačnik Matevž, 80 let, poštni upravnik v pok., Škofja ulica 7; Sindelar Franc, 68 let, industr. delovodja v pok., Vodmatska 2; Bedenčič Marija, roj. Škrjanc, vdova Bitenc, 80 let, vdova šol. sluga, Vidovdanska 9; Jurkovič Jožefa, 82 let, bivša šivilja, Vidovdanska 9; Kroča Julijana, sestra Gabrijele, 28 let, usmiljena sestra av. Vine. Pav., Slomškova 20; Splitzer Sidonija, roj. Tausky, 82 let, vdova trg. potnika, Vidovdanska 9. — V Ljubljanski bolnišnici umrli: Slabe Franc, 64 let, kurjač v pok., Cesta na Rožnik 29; Lenčič Marija, roj. Kosom, vdova Kovac, žena postrežke, 83 let, Jenkova ulica 4; Černe Jožef, 51 let, narednik vodnik v pok., Galetova 10; Lombar Peter, 18 let, fotograf, Rožna dolina, Cesta X/28; Medved Margareta, roj. Baht, 71 let, zasebnica, Predovičeva 33; Vondina Ivan, 79 let, železn. čuvaj v pok., Litjska 48; Levstek Anton, 53 let, posestnik, umobolnica, Ljubljana-Selo; Colja Alojzij, 21 let, mehanik, Tavčarjeva 3/IV; Turk Jožef, 47 let, rudar, Korošje 332; Zganec Pavel, 51 let, delavec, Breg 2; Prelo Stanislav, 35 let, zavržar drž. žel., Celovška 137; Lovrenovič Ljubica, 39 let, Leoci, Bistrica, okraj Jajce; Zabkar Terezija, sestra Koleta, 30 let, redovnica, Baragovo sementišče; Vidmajer Karol, 70 let, skladiščnik pri tvrdki Sumi, Dolenska cesta, skladišče; Kocjančič Albina, 20 let, hči posestnika, Mali Osoinik; Kobal Ciril, 2 leti, sin hišarja, Ig 130; Brian Terezija, 54 let, Luče 22, Silvnica žalna; Ušaj Rajmund, 57 let, orožnik v pok., Trnavska 17.

Oddajniška skupina »Jadranska primorje«

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za 12. julij:

7 Poročila v nemščini — 7.10 Jutranji pozdrav; vmes: 7.30 Poročila v slovenščini — 9 Poročila v nemščini — 12 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda — 12.45 Veseli zvoki — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Vsaekemu nekaj — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Otroška ura, otroško igrivo vodo Maša Slavčeva — 17.45 Pisan drob — 18.45 Gospodinska ura: Wrahor Make; Zakaj se mleko kvari? — 19 Slovske melodije — 19.30 Poročila v slov. — 19.45 Razgledi — 20 Poročila v nem. — 20.15 Fr. Schubert: Labodji epev, M. Zakrajšek sopr., D. Portot bariton, M. Lipovšek klavir — 21 Radio zapoje vsakemu svojo — 22 Poročila v nemščini, napoved sporeda — 22.15 Glasba za lahko noč — 23 Preneš sporeda nemških radijskih postaj.

Razbitinam sovražnih letal na tleh se ne smemo preveč približati, pa najsi ostanki tudi ne gore več. Nevarnost za razne eksplozije grozi namreč še kljub temu. Dolžnost slehernega pa je, če take razbitine kje zaznajo, da o tem obvesti kar najhitreje pristojno orožniško ali policijsko postajo. Isto velja za bencinske sode, ki jih odmetavajo nemška lovka letala. Kdor si bo iz razbitin prilestil kar koli, se bo pregrešil nad državno lastnino, in bo strogo kaznovan.

Berite knjige Slov. knjižnice!

Osebnosti

Dvojni življenjski jubilej uglednega obrtnika. V sredo dne 12. t. m. praznuje ugledni ljubljanski obrtnik G. Praznik Ivan, lastnik mizarskega podjetja na Zavrteš št. 9, v krogu svoje družine 55 letnice svojega rojstva. Istotako pa poteče letos tudi 25 let odkar se je poročil z go. Franciško roj. Kogovšek iz staro Vodmatske družine. Rojen v Bučki pri Novem mestu mu življenje ni bilo vedno praznično čeprav nosi ime Praznik. Mizarske obrti se je izučil na Radovici pri Metliki, od koder se je napotil v tujino. Pri odsluževanju triletnega vojaškega roka je zatekla svetovna vojna, tako da je nosil polnih devet let vojaško suknjo in čin narednika-vodnika. Kmalu po vojni je začel samostojno izvrševati mizarsko obrt. V srečnem zakonu z go. Franciško sta se mu rodila dva sinova in tri hčerke, kateri mu vsi pridno pomagajo pri podjetju. Naš jubilar pa se pridno udeležuje v obrtniških organizacijah. Bil je zadnji dolgoletni predsednik samostojnega Zdrženja mizarskih mojstrov, sedaj pa je predsednik Gospodarske zadrge mizarskih mojstrov ter tudi njen soustanovitelj. Poleg tega je predsednik sindikata lesne stroke, prisrčen razsodiščni zavoda za soc. zavarovanje, član uprave Obrtniškega sveta. Vedno se je boril za dobro obrtništva, priden kot mrvljiva. Mnogi pomoči potrebni so mu hvaležni za mizarsko uslugo in dobroto, saj ima za bližnje vedno odprto roko. Slavljencu in njegovi soprogji kličemo »Se na mnoga leta«.

Novi grobovi

† Marija Škoda. Po hudem trpljenju in previdenja na prvo soboto v juliju v farni cerkvi na Catežu izdihnila Marija Škoda z Zaplaza. Blago mater so pokopali na farnem pokopališču 3. julija.

† Josip Christol. V 82. letu starosti je spravljen z Bogom umrl ravnatelj v poklju ter prvi vodja trgovskega učilišča »Christofov učni zavod« v Ljubljani. Blagoga rajnega bodo pokopali v cetrtek ob pol treh popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah.

† Marija Perme. Umrila je v Ljubljani v zavetisti sv. Jožefa gospa Marija Perme v visoki starosti 82 let. Pokojnica je bila vdova po znanem gasilskem veteranu Ivanu Permetu, ki je umrl pred dvema letoma. Pogreb bo danes ob 3 iz kapele sv. Marije. Blag ji spomin.

† Valerija Prijatelj. V Ljubljani je umrla gđ. Valerija Prijatelj. Rajnico bodo pokopali v sredo ob 4 pop. iz kapele sv. Petra na Zalah.

Naj rajnim sveti večna luč, vsem njihovim dragim naše iskreno sožalje!

Knjigo dr. Franca Grivca:

Narodna zavest in boljše vizezemo dobiti v vseh knjigarnah.

KULTURNI OBZORNIK

Mladinski glasbeni nastopi

Glasbena šola »Sloga« je priredila ob koncu šolskega leta tri uspele produkcije svojih gojenk in gojencev. Prve in druge sem se podpisani zaradi istočasnosti drugih glasbenih prireditev mogel udeležiti samo delno, tretje v celoti. Na prvi produkciji so nastopili pianisti Zajec Breda in Senk Olga (šola go. Hladnik Irma) ter Tancig Branka (šola go. Štrukelj-Poženele Jadviga). Goščale smo slišali tri in sicer Adajčiča Janeza (šola go. Novšaka Vinka) ter Zorko Mlakar in Šava Sovrdta (šola go. Vinka Šusteršiča). Iz pevске šole go. Pavle Lovsetove sta izšla Makoter Marjan in Intihar Silva. Končno je nastopil še kitaristi trio Miklič Rafaela-Setina Bogdan in Lenarčič Budimir (šola go. Stanka Preka).

Na drugi produkciji so nastopili štirje pianisti iz šole go. Štrukelj-Poženele (Rutar Mojca, Kovčič Lucija, Gliha Marta in Kališnik Miro); dva iz šole go. Hladnik (Mlakar Marijetica in Zelenko Vladimir); iz šole go. Noll Eme pa Rodič Zdenka. Ga. Pavla Lovsetova je imela na sporedu tenorista Gregorčiča Mitjo in sopranistko Ježovnik Pavlo. Violončisti, obe iz šole go. Šusteršiča, sta bili: Mlakar Mira in Smrekar Danica. Flavista Pekle Vladimirja poučuje g. Campa Viktor, številen zbor kitaristov pa g. Stanko Prek. V kolikor sem mogel podpisati našete točke slišati, so bile, vpoštevaajoč seveda učno dobo, starost in splošno glasbeno nadar-

jenost učencev, dobro izvajane, tako da delajo vso čast šoli in njenim učnim močem.

Tretja produkcija »Sloga« je bila najvišje dvignjena in je imela že kar nekaj koncertni značaj. Sancin Angela, ki ima dober in že lepo izvežban glas, je odpevala dve točki, ki smo ju z užitkom poslušali. Sencinova kot tudi Gregorčič Mitja in Ježovnik Pavla, ki sta odpevala dvospev iz opere »Carmen«, so iz šole go. Pavle Lovsetove. Tudi imenovani dvospev je našel v občinstvu ugoden odziv; zlasti Gregorčič vzbujal lepe nade. Vozelj Marjan (šola go. Hafnerja Milana) je na violončelu svoji dve točki lepo izdelano podal. Dobro vigran šolski orkester, ki ga vodi g. Vinko Šusteršič, je nato »premljal tri soliste in sicer najprej Zelenka Vladimirja (šola go. Hladnik Irma), ki je z mirno gotovostjo izvedel V. stavek iz Svetelove klavirske suite. Violončista Mlakar Mira (šola go. Šusteršiča) je tehnično in muzikalno dobro odigrala težko Vitalijevo ciaccono. Tancig Branka (šola go. Štrukelj-Poženele) je v I. stavku Svetelovega klavirskega koncerta istotako pokazala v mirni igri že veliko pianistično rutino. Obe Svetelovi skladbi sta za take izvedbe kot nalašč pisani. Številno odlično občinstvo je izrazilo nastopajočim in šoli »Sloga« toplo priznanje za njihove uspehe na glasbenem polju.

Prof. Miloš Brišnik, ki ima svojo pevsko šolo, je pokazal njene rezultate na posebni produkciji. Poleg menda devetletne Marjanice Polajnar, ki ma prikupen, seveda še otroški glas, so nastopili štirje odrasli učenci ozir. učenke; to so: Briški Anica, Tomič Tinka, Sadnik Dragica in Lupinc Roman. Prvenstvo med njimi ima vsekakor Sadnikova, ki jo poznamo že iz Opek. Dosti dober in tudi že priljubljen izdelan material ima Tomič Tinka. Brišnik Anica kaže v glasu še neke trdote in neizdelanost, ki jih bo morala z vztrajno vajo odpraviti. Lupinc Roman ima dosti dober tenorski material, ki se ga spleča škrbno oblikovati; pevec je zdaj menda že v prvem stadiju pevskega pouka. Imenovani so nam zapeli več pesmi pa tudi težjih arij solistično in v dvospevu. Spremljal jih je g. Osana Jože. Občinstvo je docela napolnilo malo filharmonično dvorano.

Premiera v Operi

Kot najnovejšo premiero v Operi smo slišali Lehárjevo opereto »Paganini«. — Vseled obilice glasbenih prireditev, ki se v teh dneh kopičijo, naj prireditev samo registriramo. Delo je režiral D. Zupan, dirigiral Samo Hubad. Pleše je nastudiral P. Golovin, sceno oskrbel inž. E. Franz; načrte za kostume je napravila J. Vilfanova. Solistične violinske vlože je izvršeno odigral A. Dermelj. V dolgi vrsti pomembno nastopajočih oseb (v celoti 19) je težko potegniti mejo med bolj in manj pomembnimi vlogami. Nastopil je gotovo vse operetni ansambel, pomočnik se z

nekaterimi člani Drame. Omenimo vsaj Mlejnikovo kot nositeljico glavne ženske vloge, in B. Sancina, ki je igral naslovno vlogo. Tudi drugi so po svojih močeh iztisnili iz opere, kar se da iz nje napraviti. V splošnem namreč lahko rečemo, da izbira ravno tega dela ni bila posebej posrečena. Ne morem naštetih vseh Lehárjevih del po nastanku tako, kot bi recimo našel Wagnerjeve opere; zdi se pa, da mora biti »Paganini« eno zadnjih Lehárjevih del; v njem namreč sklada- teljeva sila z močno peša, čeprav ima včasih še vedno bistre domisleke, ki pa so bolj odsev prejšnjih dobrih časov. Pa s tem bi se končno poslušalec sprijaznil. Teže je prebavno dejanje, ki navda resnega poslušalca z neko užalenostjo. Sicer se v njem sem in tja poblešnejo za spoznavanje Paganinija in njegove umetnosti ugodni momenti, v splošnem pa dobi nepoučen poslušalec o njem dosti izkrivljeno podobo. Težko si mislim kakega sedaj živečega slavnega umetnika, ki bi se v njem poročila želja, da bi ga kdaj na odru ovekočeli tako kot razkazujejo v tej opereti Paganinija; da bi namreč njegove človeške šibkosti, ki jih resna umetnostna zgodovina omeni kvečjemu v drobnem tisku ali kje pod črto, na dolgo in široko naphovali, njegovo umetnost pa, zaradi katere je prešlo njegovo ime v zgodovino, potisnili skoraj čisto ob stran ali jo odpravili z nekaj sentimentalnimi frazami.

M. T.

Berite knjige Slov. knjižnice!

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapiskih

Ne skrivajte in ne kupujte ukradenega blaga

Mnogi v svoji lahkornosti in nepremišljenosti, drugi iz pohlepa po blagu dajejo potuho raznim vlomilem in tatovom. Skrivajo jim ukradeni blagi ali pa ga od njih kupujejo po sramotno nizkih cenah. Seveda se potem, ko jih sodišče kliče na odgovor, skušajo delati nedolžne in se izgovarjajo na vse mogoče načine, ko poprej niso pomislili, da jih lahko doleti primerno visoka kazen. Sodišče edaj zelo strogo kaznuje skrivajoče in kupovalce ukradenega blaga z zaporno ali pa z visoko denarno kaznijo. Pred dnevi je bil neki Ljubljančan, doselej še neznan, obsojen zaradi skrivanja ukradenega blaga pred malim senatom kar na 1000 lir denarne kazni ali pa na 17 dni zapore. Ljudje, bodite previdni pri nakupu tujega blaga, ki vam ga ponujajo naprodaj sumljivi prodajalci.

Male tatvine in drugo

V hiši št. 15 v Kavškovi ulici v Spodnji Šiški je delal v Mali vasi pri Ježici stanujoči sobni slikar Ivan Grabec. Na hodniku je obesil sliknjč, iz katerega mu je 20. t. m. med 18. in 19. uro neznan tat izmaknil temno listnico. V njej ni bilo denarja, pač pa važni osebni dokumenti, tako osebna izkaznica, železniška legitimacija, dovoljenje za prehod bloka, delavska knjižica. — Na Litijski cesti št. 26, Štepanja vas, stanujoči gospodinjini Framiški Permetovi je bila pred dnevi ukradena lepa rjuba. — V neko vežo se je zatekel velik pes volčjak brez pasje znamke. Lastnik naj se javi na policiji, soba št. 47, III. nadstropje. — Ze svedčastno je bilo objavljeno, da hranijo na policiji v sobi št. 44 dva umetna venca iz koral, ki imata v sredini sliko iz umetnih rož.

Nekaj spremenjenih telefonskih števil

Objavljamo nekaj novih sprememb telefonskih števil:

Stara številka	Nova številka	Ime naročnika
(42-81)	23-08	Grafična organizacija
(43-12)	23-12	Vok Ignacij
(43-18)	23-14	Dr. Pleiweis Lea
(43-33)	23-15	Dolenc Josip
(43-29)	23-19	Rozman Franc
(42-58)	23-21	Finančna dir. pokoj.
(43-30)	23-30	Mestna vrtarija
(42-41)	23-31	Fin. dir. intendatura
(42-42)	23-32	Fin. dir. intendatura
(43-38)	23-37	Sola Zgor. Šiška
(42-71)	23-41	Glavna carinarnica
(42-72)	23-42	Glavna carinarnica
(43-40)	23-50	Kocijan Danilo
(43-41)	23-52	Hitra pomoč Viš
(43-43)	23-60	Kitt Ivo
(40-01)	23-61	Slovenec
(40-02)	23-62	Slovenec
(40-03)	23-63	Slovenec
(40-04)	23-64	Slovenec
(40-05)	23-65	Slovenec
(43-54)	23-70	Kocmur Marjan
(43-55)	23-71	Kocmur Marjan
(43-57)	23-76	Maurer Robert
(43-62)	23-85	Fischinger Zora
(42-37)	23-87	Mr. ph. Murrayer R.
(43-64)	23-93	Italij. kult. institut
(43-65)	23-95	Bartol Mirko
(43-96)	23-96	Luhn Josip
(43-70)	23-97	Bogoslov. semenišče
(43-75)	23-98	Okrajno glavarstvo
(42-11)	24-01	Sodišče
(42-12)	24-02	Sodišče
(42-13)	24-03	Sodišče
(42-14)	24-04	Sodišče
(43-80)	24-05	Narodna galerija
(43-79)	24-06	Narodni muzej
(43-83)	24-14	Fajan Franc
(43-84)	24-16	Bajtlisch & Reinhold
(43-37)	24-23	Električna cestna žel.
(43-86)	24-24	Električna cestna žel.
(43-88)	24-27	Ljudska kuhinja
(43-92)	24-33	Korošin Janez
(43-93)	24-36	Srbska parohija
(40-40)	24-40	Isis
(44-04)	24-49	Ercoj Jakob
(43-50)	24-50	Okrajno glavarstvo
(44-07)	24-59	Mest. prehranj. urad
(44-09)	24-61	Amot
(44-10)	24-70	Pfefferer Hilda
(44-21)	24-71	Nab. zadr. drž. nam.
(44-23)	24-73	Dr. Peršič Ivan
(44-26)	24-74	Akademija znanosti
(44-27)	24-75	Olup Josip »Triglav«
(44-28)	24-76	Kred. zadr. zas. nam.

Doslej se ni javil lastnik. Kdo pogreša ta dva venca?

Posestne spremembe

Dečman Alojzija, posestnica na Ježici št. 72, je prodala Tereziji Dečmanovi roj. Belcijan, od tam št. 81 nepremičnino vlož. št. 666 k. o. Ježica za 20.000 lir. — Sečko Marija, soproga industrijalec v Ljubljani, Strossmayerjeva ulica št. 8, je prodala Ivanu Kosiju, posestniku v Ljubljani, Verstovškova ulica št. 23, parcelo št. 257/5 njiva kat. občina Spodnja Šiška, v izmeri 653 m² za 82.000 lir. Kupčije z zemljišči so v Ljubljani zadnji čas nekam ponebale.

Dve hudi kolesarski nesreči

Ni dneva, da ne bi kronika zaznamovala manjših kolesarskih nesreč, ko se kolesarji pri padcu s svojega kolesa več ali manj poškodujejo. V ponedeljek pa sta se primerili dve hujši nesreči. Okoli 18. ure je na Cesti na Loko padla s kolesa in se hudo pobila po glavi na omenjeni cesti v hiši št. 26 stanujoča zasebnica, 29 letna Marija Nograškova. — Na Zaloški cesti se je v ponedeljek pozno zvečer ob 21.30 primerila še hujša nesreča med karambolom. S kolesa je vrglo na kameniti pločnik elektromonterja mestne elektrarne, 40 letnega Josipa Jančarja, ki je dobil hudo poškodbo na glavi in pretrpe možganov. Popolnoma nezvestnega so prepegljali v splošno bolnišnico na kirurški oddelki. Jančar se v torek dopoldne še ni zavedel.

Odslej so naše nove telefonske številke:

23-61, 23-62, 23-63, 23-64, 23-65

Ali veste, katera tema je za nas danes aktualna?

Nabavite si knjigo dr. Fr. Grivca:

Narodna zavest in boljše življenje

MALI OGLASI

Službe iščejo

KUHARICA samostojna, čista, ki opravlja še vsa druga hišna dela, išče službo, najraje k samemu gospodu. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6019.

Primerno ZAPOSLITEV iščeta dijakinja s trgovskega izobražbo in sedmošolka. Ponudbe na upravo »Slov.« pod značko »Sestric« št. 6028.

Službe določa

MIZARSKI MOJSTER dobi službo v vrhu ureditve delavnice. Kapital nepotreben, stroji v najkrajšem času na razpolago. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 6052.

Sobe iščejo

OPREMLJENO SOBO solidno, isče gospodinja v bližini tramvaja ali Evrope. Po možnosti s posebnim vzhodom. S. t. avgustom. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6052.

Vajenci

2 MIZAR. VAJENCA marljivo, takoj sprejemljivi. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6042.

VAJENCA za soboslikarstvo in plekarsko obrt sprejemljivi. Tona Malgaj. — Gospodstva cesta 16 (pri Levu).

VAJENCA (-KO) poštenih staršev, sprejemljivi brez oskrbe trgovin. I. Kunovar, Volnikov trg.

VAJENCA za Vrhniko ali bližnje okolice sprejme takoj Krže, mizarstvo, Vrhniko, Ljudska c. 2. (v)

Radio

RADIO APARAT prodam za 18.000 lir. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6052.

Kolesa

VEČ BIKIKLJEV damskih in moških ter dva rabljena trikikla zelo ugodno naprodaj. Merkur, Puharjeva 6.

Prodajo

SPORTNI VOZICEK lep, prvovrsten, gume dobre, poceni prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6040.

GLOBOK VOZICEK prodam. Tržaška cesta št. 115 (koniec tramvaja).

BREZ LEZALNEGA STOLA ni počitnice in prijetnega doma in vrta. Ogledajte si krasno izdelane modele, ne bo vam žal! Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 121.

Prijatelj Valerija

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 12. julija ob pol 4 pop. z Zal. kapela sv. Jožefa, na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, dne 11. julija 1944.

Globoke žalujoči: TEREZIJA, mati; KAREL, oče; MARIJAN, brat in ostalo sorodstvo.

TEL. KINO »MATICA« 22-41

Markantni HANS ALBERS v sijajni detektivski ljubavni pustolovščini

»Stranpota«

V ostalih vlogah Hilde Weissner, Werner Fautetter itd.

PREDSTAVE ob 16 in 19!

TEL. KINO »UNION« 22-21

Prekrasen pevski in revijski film s slavnim tenoristom Benjaminom Gikl-jem

»Uspavanka«

Trnjeva je umetniška pot do uspeha, priznanja in slave.

Marije Harrell, Lissi Waldmüller, Albert Schönbals, Werner Hinz, Axel v. Ambesser.

PREDSTAVE ob 17 in 19.15!

TEL. KINO »SLOGA« 27-50

Velik Mozartov film po noveli »Mozart na potu v Prago«

»Mala nočna glasba«

ali kako je nastal zadnji čin opere »Don Juana«. Glasbo W. A. Mozarta izvaja Berlinska in Dunajska filharmonija — pleše balet dunajske drž. opere. — V glavni vlogi: Hannes Stelzer, Christl Mardany, Gustav Waldau, Heli Finkenzerler.

Dodatek: Koroska, od Velikega Kleka do Vrbskega jezera.

PREDSTAVE ob 16 in 19!

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so z menoj sočustvovali ob bridki izgubi mojega ljubljenskega soproga in strica, gospoda

Pogačnika Matevža

pošt. upravnika v pok.

Posebno se zahvaljujem vsem, ki so mi bili v težkih urah ob strani, spremlili rajnega na zadnji poti — predvsem gg. zastopnikom pošte in poštenu pevskemu zboru za ganljive žalostinke ter čč. duhovščini. Maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Petra dne 13. julija ob pol 7.

Ljubljana, 11. julija 1944.

Zalujoča soproga

Zahvala

vsem, ki ste počastili izmučena trupla naših nepozabnih gospodov

Jaroslava Cirila Novaka

in

Joškota Roesmanna

z osmimi borci, padlimi za domovino na Vel. Osolniku in v Šmarju.

Predvsem se zahvaljujemo gospodu prezidentu okrajne uprave za darovano cvetje in njegovemu zastopniku za udležbo pri pogrebu. Naša posebna zahvala gre poveljstvu Slov. domobranstva, g. podpolk. Vizjaku, gg. majorja inž. Rozmanu in stotniku inž. Škofu ter ostalim gg. častnikom za zadnje spremstvo naših dragih, gg. okrajnega glavarstva dr. Maršiču v Ljubljani in Lesarju v Kočevju, gg. župana Kebru, čč. duhovščini z g. voj. kur. stotnikom dr. I. Lenčkom in z gg. župnikoma Jan. Kettejem in Al. Košmerljem na čelu. Nadalje se zahvaljujemo gg. govornikom, godbi Slov. domobranstva in združenemu pevskemu zboru Šmartno-Sneberje, gg. nadporočniku dr. Potokniku, ki je imel posebno veliko skrb za izkop naših žrtv, poveljstvu nemške avto-kolone in njeni častni četli, poveljstvu domobranske posadke v D. M. v Polju, g. nadpor. Skvarčiču, njegovim častnikom, podčastnikom in vojakom, ravnanstvu, uradnistvu in delavstvu. Zdrženih papirice, g. R. Hirscheggerju za njegov veliki trud pri organizaciji pogreba. — Prisrčna zahvala prav vsem, ki ste darovali in zasuli krste s cvetjem, se osebno udležili pogreba, nas tolažili in molili za pokoj naših dragih. — Vsem skupaj Bog plačaj!

D. M. v Polju, 11. julija 1944.

Zalujoče družine

+

Vsem pokojničnim sorodnikom, prijateljem in znancom naznanjam, da je za vedno zatisnila svoje oči gospa

Perme Marija

Pogreb bo dne 12. julija 1944 ob 15. uri z Zal. kapelice sv. Marije, na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. julija 1944.

RAPUS JOSIP

+

Očiščeno in težko preizkušeno po mnogem in budem trpljenju ter potlačeno in okrepjeno s sv. zakramenti je Vsemogočni na 1. soboto v juliju v farni cerkvi na Catežu nedodoma poklical k sebi našo dobro mamo

Marijo Škoda

z Zaplaza.

Pogreb nepozabne pokojnice je bil 3. julija na farno pokopališče, kjer se je pridružila svezim gomilam mnogih svojih najbližjih in najdražjih. — Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom jo priporočamo v pobožen spomin.

Zaplaž pri Catežu, dne 1. julija 1944.

ŽALUJOČI OTROCI IN SORODNIKI

Christof Josip

ravnatelj v pokoju

Pogreb bo v četrtek 13. t. m. ob pol 3 pop. z Zal. kapela sv. Jožefa, na pokopališču k Sv. Križu. Ohranimo zaslužnega šolnika v prijaznem in trajnem spominu!

Ljubljana, 11. julija 1944.

Ravnateljstvo

CHRISTOF JOSIP

šol. ravnatelj v pok. itd.

Pogreb predragega pokojnika bo v četrtek 13. t. m. ob pol 3 pop. z Zal. kapela sv. Jožefa, v rodbinsko grobnico na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, 11. julija 1944.

Globoke žalujoči otroci: Pavla por. Ribarič, Hinko, Emil, Oton, Bogomir in Drago ter ostalo sorodstvo.

ŽOGA SREČE

Ob teh besedah je Antonu udarila vsa kri v glavo, srce pa mu je po vsej priliki mahal bit, poltel je s tako silo utripati, da je razbijalo kot dirkalni motor, kakor se mu je v razvneti domišljiji dozdevalo. Urno se je obrnil in videl Mino, ki se mu je smehljala. Zraven dekleta je stal visok, eleganten mož, ki je bil posebno vesel srečanja, kakor se je videlo po njegovem obrazu.

»Oče,« je rekla Mina in hitro premostila trenutke, ki je o njem čutila, da bo neroden. »To je gospod Hofer, ki je zadnjo soboto igral za naš klub tako čudovit nogomet, in upam, da bo tudi popoldne v Črnem Krogu napravil nekaj golov.«

»Kako vam je? Dovolite, da porabim to priložnost in se vam zahvalim za pomoč, ki ste jo pred kratkim izkazali moji hčerki! Beede so bile resda prijazne, toda njegove oči so bile hladne in ni mu dal roke.

Zdaj je dekle bilo na vrsti, da zardi. Vedela je, da njen oče še ni pozabil sramotne tiste dogodivščine pred policijskim sodiščem, in ker je čutila, da ne bi bilo lepo, da bi še dalje imel tihi predsodek,

je ubrala drugo pot, da bi bila prijazna s stetiškim novincem.

»Tako zanimivo bi bilo za vaju, ako se malo več razgovorita,« je rekla. »Ako boste potovati za nama, gospod Hofer? Prav rada bi videla, da bi. Te besede je izpregovorila kljubovalno. Dasi je imela silno spoštovanje do očeta, se je vseeno zavedala, da še malo nima prav, in se ni obotavljala povedati mu to.

Karel Mayer je nagubal čelo, ampak Anton je bil tihi, ki se je prvi oglašil: »Oprostite mi, gospodična,« je rekel, »a moje pravo mesto je pri profesionalcih.« In privzdignil je klobuk in odšel dalje.

»Oče,« je rekla Mina razvneto. »Grozni ste bili pravkar!«

»Ti pa nepremišljena, draga moja,« je rekel oče. »Nikakor ni bilo primerno, da si povabila mladeniča, naj sedi pri tebi. Je že mogoče, da je dober igralec, toda spomni se, da sedaj tako rekoč še nič ne vem o njem. Pa sedaj nočeva več govoriti o tej stvari. Bojsem se, da si bila preveč širokogrudna v tem pogledu.«

Mayer je odšel naprej v oddelek prvega razreda in pustil vrata odprta.

Anton pa je stopil v prvi voz tretjega razreda, do katerega je prišel. Obšla ga je velika sramota. Občutil je bil namerno hladnost dekletovega očeta kot udarec v obraz.

Njegovo bodoče vedenje je bilo očito označeno: zavedati se mora, da je bil velik prepad med njim in Mino. Vsak poskus, da bi ta prepad premostil, je bila najgrša vsiljivost. Ona je bila bi premožnega gospoda, a on — no, kaj je bil? Med tednom odvetniški uradnik, na koncu tedna pa profesionalni igralec nogomet! Ni čuda, da mu Karel Mayer ni bil podal roke; seveda, on je imel za svojo edinko druge načrte, kakor da bi se pokazala preveč naklonjena nemanitu, kakor je bil on in ki je mimo tega imel še madež na sebi.

In dekle? Vedel je, da je dobrega srca, ampak do njega je bila preveč velikodušna. Njo je vodil preveč živ tat hvalečnosti — napačno razumevanje hvalečnosti. Njena prijaznost je izvirala edino iz tega čustva, je rekel sam pri sebi, toda kljub temu mu je bila kakor lepa, mučljiva fatamorgana še dalje pred očmi. Znova je stal v tisti njeni sobi, v kateri je viselo toliko fotografij, ona pa ga je gledala z očmi, ki so žarele kot zvezde v zimski noči...

Zdaj se je domislil srebrne škatlice za vžigalice, ki jo je bil vlomilec pustil za seboj, in ki je bila edin ključ do njegove istovetnosti. V tem novem življenju, v katerem se je nenadoma znašel, so se bili dramatični dogodki vršili tako hitro,

in drug za drugim, da je bil komaj utegniti, da si je bežno ogledal to stvar. Sedaj pa, ko ga je gnalo neko čustvo, ki ga še ni utegniti natančneje preiskati, jo je eukal na dlani svoje roke. Bila je prav stara škatlica za vžigalice, obrabljena in obolčena. Ko je bila kupljena, je morala biti vredna precej denarja, ker je bila zelo težka in bogato gravirana, ampak šele potem, ko jo je odprl, je pogledal, kakšna je notri. Pri tem je Anton našel nekaj, kar je pri tisti priči vzbudilo vso njegovo pozornost. Na spodnji strani pokrova so bile vrezane tri črke: »A. J. H.«

V silni možgani hitro delujejo. Kakor bi trenil, je šinila Antonu misel v glavo, da so to začetne črke imena njegovega strica Avgusta Jeremije Hoferja — onega zanemarljivega strica, ki je bil pred mnogimi leti odšel v Avstralijo in čigar ime je bil Tomaž Hofer omenil na svoji smrtni postelji. Seveda je bil to zgolj slučaj. Toda — ali je njegov stric Avgust mogel biti v kakšni zvezi s tistim vlomom, ali prav za prav poskušanim vlomom v hiši Mine Mayerjeve? V vseh drugih okoliščinah bi bil zavrniti misel na vsako tako zvezo kot nesmiselno; odkar pa je bil prišel v Stetin, se je bil zamotal v tako očividno omrežje spletke in skrivnosti in se je prigodilo toliko, kar si po vsej priliki ni mogel pojasniti, da si je že davno rekel, ali je sploh še kaj nemogoče! Vsekakor je eno dejstvo bilo jasno in očito: njegov stric Avgust se je bil na nekakšen tajniščen način pojavil v križih in težavah njegovega sedanjega življenja, razen —

ako se njegovemu očetu, Tomažu Hoferju, ni mešalo na smrtni postelji, kar pa niti za hip ni mislil.

»Odhajaj z gospodično odbornico, kaj? Tako je prav! Tako ostane človek v prvem moštvu!«

Iz njegovega sanjarjenja ga je predrnil neki hripav in porogljiv glas. Ko se je ozrl vzklik, je videl Kaiserja, ki je stal pri vzhodnih vratih in mu je bil obraz epačen od škiljenja. »Zadaj eta bila njegova dva najljubša prijatelja.

»Stopiti morate v vlak, prosim!« je rekel sprevednik, ki je prišel po peronu, in vsi trije so v veliko Antonovo nejevoljo stopili v vlak. Ob misli, da se bo moral voziti z njimi, čeprav samo kratko vožnjo do Črnega Kroga, se mu je nagubalo čelo.

Kaiser je to opazil.

»Danes pa glej, da mi daš nekaj čednih žog, dečko, sicer bom postal hud,« je dejal in sedel, pri tem pa namenoma položil svoje umazane škornje na Antonov plašč, ki ga je bil Anton položil na sedež poleg sebe. Anton je s težavo premagoval svojo nejevoljo. Kaiser je bil nekoliko navihnan. Mrzil je novica iz tega ali onega vzroka, in je bil stopil v voz z izrecnim namenom, da ga poniža. Najljubša prijateljica eta mu dajala potuho, da je bil pogumen kot lev — dokler Anton ni vstal.

»Obdržite svoje umazane čevlje zase — in še svoj umazani jezik, Kaiser,« je mirno, toda rezko rekel Anton. Prijel je njegove noge za členke in ga e silo sunil na tla.